

№ 38 (2025) С. 147–155
National Academy of Fine Arts and Architecture
Collection of Scholarly Works
«Ukrainian Academy of Art»
ISSN 2411–3034
Website: <http://naoma-science.kiev.ua>

УДК 75.047
ORCID ID: 0000-0003-1451-7118
DOI <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2025-38-17>

Олесь Соловей

кандидат мистецтвознавства, доцент
Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури
soloveioles@naoma.edu.ua

ОБРАЗНА ПЛАСТИКА ЖИВОПИСНИХ ТВОРІВ ВАСИЛЯ КОРЧИНСЬКОГО В КОНТЕКСТІ АВТОРСЬКИХ ВІЗІЙ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕСТЕТИКИ

Анотація. *Мета статті* — розгляд особливостей пластичної мови живопису Василя Корчинського 2009–2024 років у контексті авторських візій національної естетики на основі аналізу низки творів означеного періоду. **Методи дослідження.** В основу дослідження покладено засади композиційно-структурного, формально-пластичного та порівняльного аналізів, що дало змогу виявити специфіку образної пластики митця. **Результати.** У межах статті розглянуто й проаналізовано низку широкоформатних тематичних картин митця, зокрема твори: «Із глибини віків» (2009), «Благодать» (2010), «Скіфський степ» (2013), «Майдан. Революція Гідності» (2015), «Будівничі Українського православ'я» (2019). В результаті дослідження з'ясовано, що тематична широкоформатна картина посідає одне з чільних місць у живописному доробку В. Корчинського. Визначено, що мистецькі візії майстра у контексті національної естетики засвідчують безперервність українських народних традицій. Митець відрефлексовує й екстраполює в сучасність знакові події культурно-історичного процесу в Україні, спогади дитинства, народні свята, а також драматичні і трагічні реалії сучасності. З'ясовано, що творчість художника реалізується в річищі естетичної та духовної цілісності форми і змісту. Проаналізована низка живописних робіт митця дає змогу виявити специфіку його образної пластики, зокрема тенденцію до складних композиційних рішень з множинними змістово-символічними аспектами у межах певного формату картинної площини. Для максимального поглиблення внутрішньої напруги образу митець, окрім інших засобів виразності, застосовує оригінальну авторську техніку. **Висновки.** Доведено, що В. Корчинський у своїй творчості органічно поєднує засади професійного малярства з пластичними й виражальними засобами народного мистецтва з його міфопоетичним світосприйняттям, декоративністю й умовністю малярської палітри. Визначено, що живописні твори митця маніфестують максимальну суголосність українській ментальності, а рецепція художника на народну мову постає в парадигмі як формального, так і знаково-символічного поля всього пласту декоративно-ужиткового мистецтва. Запропонована тема пов'язана з актуальними питаннями вітчизняної образотворчості другої половини ХХ — початку ХХІ століття. Дослідження також може слугувати теоретичним підґрунтям для мистецтвознавців і студентів творчих спеціальностей.

Ключові слова: живопис Василя Корчинського, національна естетика, пластика, українська ментальність, декоративність, знак, символ.

FIGURATIVE PLASTICITY OF VASYL KORCHYNISKYI'S PAINTING WORKS IN THE CONTEXT OF AUTHOR'S VISIONS OF NATIONAL AESTHETICS

Oles Solovei

Candidate of Arts, Docent

National Academy of Fine Arts and Architecture

soloveioles@naoma.edu.ua

Abstract. This article aims to examine the features of the plastic language of Vasyl Korchynskiy's painting of 2009–2024 in the context of the author's visions of national aesthetics based on the analysis of a number of works within the specified period. **Study methods.** The study is based on the principles of compositional and structural, formal and plastic, as well as comparative analysis, which allowed identifying the specifics of the artist's figurative plasticity. **Results.** The article considers and analyzes a number of large-format thematic paintings of the artist, in particular, «From Depths of Ages» (2009), «Grace» (2010), «Scythian Steppe» (2013), «Maidan. Revolution of Dignity» (2015), «Builders of Ukrainian Orthodoxy» (2019). As a result of the study, it was found that a large-format thematic painting occupied one of the leading places in the artistic heritage of V. Korchynskiy. It was determined that the master's artistic visions in the context of national aesthetics testified to the continuity of Ukrainian folk traditions. The artist reflects and extrapolates the significant events of the cultural and historical process in Ukraine, his childhood memories, folk holidays, as well as dramatic and tragic realities of the present into contemporaneity. It was found that the artist's work was realized in the stream of aesthetic and spiritual integrity of a form and content. The performed analysis of a number of the artist's paintings allowed revealing the specifics of his figurative plasticity, in particular the tendency towards complex compositional solutions with multiple semantic and symbolic aspects within the certain picture plane format. To maximally deepen the internal tension of the image, V. Korchynskiy uses an original author's technique along with other means of expression. **Conclusions.** It was proven that in his work, V. Korchynskiy organically combined the principles of professional painting with plastic and expressive means of folk art with its mythological and poetic worldview, decorativeness and conventionality of the painting palette. It was determined that the paintings of V. Korchynskiy manifested the maximum harmony with the Ukrainian mentality; the artist's reception of the folk language revealed in the paradigm of both formal and sign oriented symbolic field of the entire layer of decorative and applied art. The proposed topic is related to the current issues of domestic fine arts of the second half of the 20th – early 21st centuries. The study can also serve as a theoretical basis for fine art experts and students of creative majors.

Key words: Vasyl Korchynskiy's painting, national aesthetics, plasticity, Ukrainian mentality, decorativeness, sign, symbol.

Постановка проблеми. Василь Корчинський – відомий український митець, постать багатогранна у своїх образотворчих проявах, зокрема графіці (монотипія, ліногравюра, туш-перо), скульптурі, витинанках, декоративному розпису і живописних творах, що репрезентують декоративні пейзажі та натюрморти-панно, геометрична абстракція, плернерний живопис і тематична картина. За освітою графік, за покликанням – художник синтезу, якому підвладні безліч жанрів і технік, В. Корчинський у своїй творчості органічно поєднує засади професійного малярства з пластичними й виражальними засобами народного мистецтва з його міфопоетичним світорозумінням, декоративністю й умовністю малярської палітри та монументальністю вислову.

Художник позиціонує і переосмислює себе як шукач праглибин українського народного світосприйняття у царині форми та кольоропису, оприявнених у монументальних формах та стильовому мисленні. У підсумку твори майстра набувають лаконічної виразності,

загостреності форм, збалансованої ритмічності, що властиво роботам початку 1990-х – середини 2000-х років, зокрема, циклам «Ритми Поділля», «На Верховині» (обидва 2005) та «Над берегом вічності» (1998). Краєвиди тут виходять поза межі конкретики, це скоріш узагальнені на рівні архетипу образи народнописенної метафоричності. Особливої ваги набуває орнаментальність, що зумовлює тектоніку та конфігурацію кольорних площин, їхнє пластичне вирішення. Семантика кольору, ритмічна організація картинної площини – все в роботах В. Корчинського підпорядковане знаковості зображуваного об'єкта.

З середини 2000-х років пластика живопису майстра зазнає певної трансформації – під впливом плернерів у Криму та селищі Поташня на Вінниччині, що їх упродовж десяти років організовував відомий митець та літератор, земляк В. Корчинського – Прокіп Колісник («Поташня – чарунка Поділля», 2004–2013). У таких його роботах цього періоду, як «Поташня. Старі верби» (2006), «Поташня. Господа баби

Марії» (2007), «Сливи допіли» (2008) вже простежується пом'якшена валерність колориту поряд з відчутною поетизацією мотиву.

Окремим сегментом у живописному доробку художника є тематична широкоформатна картина. Починаючи з 2006 року – у межах бієнале «Україна від Трипілля до сьогодення», організованим видатним монументалістом та куратором цього проєкту О. Мельником, – В. Корчинський щороку представляє власні візії знакових подій культурно-історичного процесу в Україні, рецепцію на прадавню історію, поетику народних свят і спогадів дитинства, а також драматичних і трагічних реалій сучасності. Серед таких його робіт – твори останніх двадцяти років: «Чумацький шлях» (2006) (іл. 1), «Із глибини віків» (2009), «Благодать» (2010), «Скіфський степ» (2013), «Майдан. Революція Гідності» (2015), «Крути. Мамині яблука» (2017) (іл. 2), «Будівничі Українського православ'я» (2019), «Сільський філософ» (2022), «Війна. Біженці» (2022), «Івана Купала» (2024).

Іл. 1. В. Корчинський. Чумацький шлях. П., о. 150×282 см. 2006. [З приватної колекції В. Корчинського]

Іл. 2. В. Корчинський. Крути. Мамині яблука. П., о. 170×200 см. 2017. [З приватної колекції В. Корчинського]

На сьогодні в українському мистецтвознавстві пластична мова живопису В. Корчинського лишається малодослідженою, тож питання специфіки живописних творів художника періоду 2009–2024 років у контексті авторських візій національної естетики потребує ґрунтовного дослідження. Важливість глибокого вивчення, а також відсутність фахової розробки обраної теми зумовлюють **актуальність даного дослідження**, в якому буде здійснена спроба висвітлити деякі особливості формально-композиційних засад живопису В. Корчинського.

Аналіз останніх досліджень та публікацій засвідчує недостатнє висвітлення запропонованої теми. Загалом творчості митця присвячено низку публікацій відомих мистецтвознавців, здебільшого в періодичних виданнях 2002–2010 років. У контексті нашої проблематики можемо спиратися на статті Г. Міщенка [1; 2; 3], де автор досліджує синтетичний характер образотворчості художника; Д. Степовика, який зосереджує увагу на знаковості й глибинності колосального поля витинанок майстра [4]; Л. Медвідь, котра у своїй розвідці аналізує феномен естетичного концепту творчості художника [5]. Домінанти різнопланового світу образності майстра розглядають також В. Підгора [6] та О. Дубовик [7]. З публікацій останнього часу (2024) маємо статтю відомого художника-монументаліста О. Мельника «Історична пам'ять у творах Василя Корчинського» [8], де автор пропонує надзвичайно актуальний зріз творчості митця.

Важливою інформаційною компонентою для даної проблематики є також і статті самого В. Корчинського «Згадую»... [9] та «Карби української генетичної пам'яті» [10] (обидві 2009 року).

З огляду на майже повну відсутність фахової розробки запропонованої теми окреслюється **мета статті**, що полягає у спробі розглянути особливості пластичних засобів та композиційного ладу живопису В. Корчинського в контексті засад національної естетики, спираючись на методи порівняльного, композиційно-структурного та формально-пластичного аналізу окремих робіт майстра 2009–2024 років.

Виклад основного матеріалу. Звертаючись до творчості В. Корчинського, маємо зазначити, що вона проростає з глибокої закоріненості в темі українства і розгортається у вражаючому суголоссі з прадавніми пластиками народної культури. Художник майстерно оперує глибинними формально-смісловими

контекстами національної орнаментики, фіксуючи їх у множинності знаково-символічних візій. Живописні твори митця маніфестують максимальну співзвучність українській ментальності народного малярства — художник розкодовує, зчитує, трансформує, — подає крізь призму власного бачення інтенції-образи національної архетипіки, переосмислює їх через символіку традиційних мотивів. Рецепція митця на народну мову постає в образно-пластичному і символічно-знаковому полі народної ікони, вибійки, живопису на склі, ткацтва, витинанки, подільських килимів — зрештою, всього пласту декоративно-ужиткового мистецтва. Найпростіші речі під рукою майстра набувають монументальності, і водночас — множинності змістів, глибинності та позачасової конотації.

Першопоштовхом до розвитку надзвичайного таланту В. Корчинського саме в такому ключі стала його знакова зустріч із послідовницею М. Бойчука, відомою мисткинею-шістдесятницею, художницею монументалісткою Г. Зубченко; як зазначає сам художник, «навчатися у неї — то був безперестанний творчий процес [...] Це знайомство змінило мій світогляд і власне, все моє життя» [9, с. 58]. На думку Л. Медвідь, «...саме вона спрямувала митця на шлях оприкетнено-знакового філософсько-медитативного декоративізму» [5, с. 22].

Як відзначає Г. Міщенко, художник не обмежується чимось одним, — витинанка, акварель, лінорит, монотипія, олійне малярство, декоративний розпис — увесь цей технічний конгломерат застосовується у станковій картині, пейзажі, натюрморті, портреті, орнаментальних композиціях тощо. «Здавалося б, такий творчий діапазон може призводити до втрати індивідуального “Я”, бо оперування ним вимагає постійної апробації власного стильового прийому. В. Корчинський, всупереч сказаному і завдяки цілісності свого світогляду, залишається “самим собою” в усьому — екстраполюючи в сьогодення український світ засобами фігуративізму» [1, с. 74].

Притаманний мистецьким пошукам В. Корчинського синкретизм, що виявляється у поєднанні просторовості й площинності, у використанні різних живописних технік, віддзеркалює світоглядний макрокосм образного світу майстра — «...за тематикою таких візій, зорганізованих, зазвичай, у квадраті, постає те, що зберігається в нашій генетичній пам'яті. Серійно застосований квадрат розчитовує,

помножує зображення, акумулює езотеричні й смислові його підтексти» [2, с. 13].

Одна з робіт В. Корчинського, де майстер занурюється у реальність давньоукраїнського часово-просторового континууму — «Із глибини століть» (2009, п., о., 170×200) (іл. 3).

Іл. 3. В. Корчинський. Із глибини століть. П., о. 170×200 см. 2009. [13]

Тричастинна композиція твору відповідає іконографічній схемі Дерева Життя, що засвідчує Триєдність як матрицю українського Космосу і структурує її проявлення на земному плані Буття. Нижня горизонталь — коріння-підґрунтя (*минуле*), рух тут спрямований зліва направо (*в майбутнє*) [11]. Розмірений ритмічний поступ козаків-вершників розмежує акордова пауза (колеса воза зі зброєю), що фрагментує фризову стрічку зображення відносно центру й акцентує на військовій звитязі.

Центральна частина твору — Козак Мамай — виступає як потужна композиційно-змістова і колірна домінанта всередині опозиції *коріння—крона*, що постає з інтенцій притлумлено-монохромного плину нижнього ярусу та створює активний багаторівневий пластичний конфлікт всередині картинної площини. Біла сорочка та червоно-малиновий стрій козака, його червоний кінь та одвічна атрибутика — шабля, люлька, кобза, спис (як вертикальне устремління) — все вивірено і поєднано в єдиній драматургії задуму. Козак Мамай у стані медитативного споглядання — не спить — чатує-відчуває-зчитує інформацію зусібіч, охоплюючи внутрішнім зором твердиню Січі в серпанковій імлі та стрімкі чайки на дніпрових плесах, сягаючи в минуле й захищаючи майбуття. Крізь образ буквально пульсує непорушність архетипічної

вертикалі українського етносу, що є основним критерієм для творчості майстра.

Поліфонія верхнього ярусу зумовлена ритмізованою орнаментикою чаші дубової крони. Рух проходить уздовж плавної горизонталі гілки з пташенятами у гнізді та має виражену музичну компоненту завдяки різноспрямованому листю, жолудям та силуетам птахів з вертикаллю-паузою списа з малиновим трикутним наверхшам. Барвистий стрій горішньої частини підіймається від глибоких тьмяно-зелених, притлумлено-синіх і спокійно-блакитних кольорів фону до сріблястої сіро-бузкової гами, що створює враження мелодійного передзвону у верховітті.

Важливо, що ритм, конфігуративна пляма, колір — усе разом працює на максимальний декор у живописі В. Корчинського. Органічний в розумінні пластичної мови народного мистецтва — міфопоетичність, декоративність, виразність, колорит — митець вільно переходить від наративу до чистого декору, сполучає глибинні змісти національної ментальності з лаконізмом форм народних майстрів (Козак Мамай, творчість Г. Собачко-Шостак).

Серед найважливіших чинників, що зумовили формування образного світу В. Корчинського — його рідне село (с. Вовчок Бершадського району на Вінниччині) та Поділля загалом — як концепт і квінтесенція українства, що зумовили оптику його світосприйняття та декоративно-площинного живопису — «... художник прагне «пропустити через себе» український безмір. Узагальнює його до такого відчуття, що він постає, зрештою, в реаліях нашого часу» [1, с. 74].

Іл. 4. В. Корчинський. Благодать. П., о. 170×200 см. 2012. [З приватної колекції В. Корчинського]

Майже на рівні архетипу означена ця парадигма у полотні «Благодать» (2010 п., о., 170×200) (іл. 4), що в ньому митець оприявнює образ матері і розгортає сповнений теплом народного рукомесла сувій внутрішньої образності подільської хати з її килимами, налавниками, розписами, рушниками й витинанками, фіксуючи найтонші відбитки дитячих вражень.

Композиційна структура тут також має триярусну організацію — (давньоукраїнський концепт Світобудови), що є ключем-поштовхом до символічного прочитання твору. Автор насичує картинне поле множинними знаками-змістами — це і сім хлібів на обклавку в нижній частині композиції — як підґрунтя Буття, і центральна частина як ілюстрація традиційного укладу української селянської родини з його одвічними атрибутами — рогачі й хлібні лопати біля печі, мати з круглою хлібиною в руках, піл та діти на тлі «вазонів» — оберегів подільського килима, і над усім — горішний ярус божника як зв'язок із Небом та символ захисту, що сакралізує внутрішній простір.

Одна зі знакових робіт В. Корчинського, що в них митець розгортає в сучасність власні візії прадавніх історично-цивілізаційних моментів — «Скіфський степ» (2013, п., о., 170×200) (іл. 5).

Іл. 5. В. Корчинський. Скіфський степ. П., о. 170×200 см. 2013. [З приватної колекції В. Корчинського]

Кожен з фризів тричастинної композиції твору, вирішення якого тяжіє до асирійської та давньоєгипетської традицій, мистецтва народного ткацтва й килимарства, має особливу динаміку, ритмічне й колірне звучання, що узгоджені в симфонічності єдиного

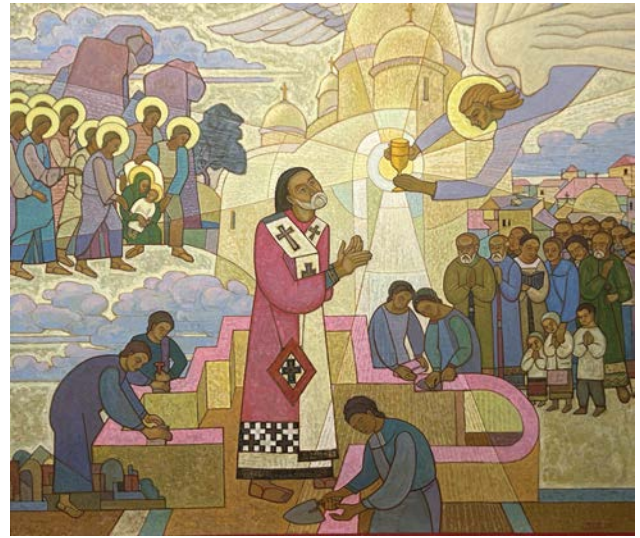
музичного строю. Цікаво, що вектори руху в усіх трьох частинах спрямовано ліворуч, тобто час у картинному полі має зворотний розвиток (*в минуле*), що зумовлює відчутний опір внутрішньо-образного простору у процесі зорового сприйняття [11]. Градація тонального фонового вирішення загальна для кожної з частин композиції — від тьмяного золотого степену до чистого саява неба, що зумовлює інтенсивну гру світла на декоративній площині. Тут В. Корчинський застосовує технологічний прийом змішування піску з олійною фарбою — це дає цікаву текстуру й утворює «граючу» поверхню, максимально посилює виразність та декоративність твору, надаючи майже оксамитової м'якості живопису...

Нижній план композиції — основа — виступає як первісна матриця тваринної стихії степену, з власними законами виживання й одвічного протистояння агресії хижаків. Гранична узагальненість зображень тварин посилює невідповідний рух і хаотичні ритми лінійного та колірного планів, проте загальну рівновагу утримує золота смуга небокраю з чіткою орнаментальною стрічкою віддалених силуетів буйволів.

З монументальності, узагальненості, ритмічності центральної частини постає пісенна хвиля образного речитативу, викликаючи відчуття плину і водночас глухого стугону землі під безнастанним рухом війська. Тривожний насичений колорит з червоними акцентами круглих щитів у суголоссі з напруженою ритмічною ходою вершників, різкий перепад шатрових діагоналей, шоломів і списів, контрасти тьмавого золотого степену і яскравого світіння неба — художник майстерно розгортає суцільну тканину образу в орнаментальній площині, де паузи несуть колосальне навантаження. Постать воїна, що припав на коліно, створює пластичну домінанту в монотонному поступі війська — він ніби викадровується із загального плану, отримавши на мить статус особистості, певну суб'єктність.

Верхній ярус — стрімкий лет птаства (стилізовані Трисуття) — як символ устремління у витягнутій горизонталі обширу неба, Сокіл у розплавленій зіниці Сонця — як знамено Отця-Рода над безкрайнім степом Праукраїни. В загальному образному концепті митець ніби сплавляє у триєдності різні плани Буття, що утворює багатовимірний простір всередині картинного поля, а широкоформатний екран горизонтального поділу забезпечує панорамний огляд відеоряду. Загалом цей твір

може ілюструвати перехід від засад образно-понятійного мислення до парадигми образно-інтуїтивного сприйняття.

Іл. 6. В. Корчинський. Будівничі українського православ'я. П., о. 170×200 см. 2019. [15]

Пластична мова полотна «Будівничі Українського православ'я» (2019, п., о., 170×200) (іл. 6) пов'язана з візантійською та давньоукраїнською традицією ікономалярства XI–XVI ст., тож складний багаторівневий композиційний концепт твору визначається потужними історичним та символічним векторами.

Хода святих з сяючими німбами у лівій горішній частині (*напряму руху — з минулого*), статика історичних персонажів, що представляють громаду українства в центральному ярусі праворуч (*як сучасне*), постаті будівничих на підмурівках Собору в нижній частині твору, центральна постать Василя Великого, Святий Дух із Чашею Божественного причастя (*як Благословення*), що лине з правого верхнього кута (*потенційне майбуття*) на тлі осяйного обрису Храму (*власне, самої ідеї-образу*), — всі частини композиції поєднано діагоналями хрестової геометрії золотаво-прозорих променів Горішнього Світла. Завдяки специфічній фактурі живописна поверхня ніби вібрує в пульсуючому ритмі, а потужний обертовий рух світлових променів поступово стискає різні часово-просторові потоки в єдиному моменті «зараз». Бачимо тут багатоплановість поряд з лаконічною геометрією форм, умовною декоративністю колориту, монументалізмом трактування, і все це у контексті культурно-історичної обумовленості логіки задуму. Важливо, що цей образ опосередковано віддзеркалює власний духовний досвід

мистця, набутий під час будівництва храму Петра і Павла на Харківському масиві Києва на початку 2000-х років. Тут В. Корчинський виступав автором проекту, і як церковний староста працював над його втіленням разом з прихожанами.

Іл. 7. В. Корчинський. Майдан. Революція Гідності. П., о. 170×200 см. 2015. [14]

Остання з робіт, якої ми торкнемося в даній розвідці, — «Майдан. Революція Гідності» (2015, п., о., 170×200) (іл. 7) — без перебільшення, етапна річ у доробку В. Корчинського, що є найактуальнішою серед його творів до початку повномасштабного вторгнення. Майдан — як феномен планетарного масштабу — маніфестує вікопомність, епічність Вселенської битви Світла і Темряви. Тут художник ніби акумулює з живої тканини власного досвіду Революції Гідності образ все-народного дійства — без означення головного героя, — адже визначальними в концепті твору є синергія суспільно-соціального зрізу й глобальної тектоніки самої події. Зазначимо, що В. Корчинський був безпосереднім учасником цих вікопомних подій — провівши на Майдані 16 ночей і перебуваючи в лавах його оборонців також у вирішальну ніч з 20 на 21 лютого 2014 року.

В образному вирішенні «Майдану» митець відходить від нарративу, — попри множинність композиційних утворень та їхню конкретику не бачимо тут нічого спільного з ілюстрацією — вся багатоаспектність події акумульована в єдиному часовому закруті. Архітектоніка твору має в основі дві клепсидри — горизонтальну й вертикальну — відповідно Час Старий та Час Новий, семантика зміни парадигми — переходу до нового рівня свідомості людства.

Пластична організація композиції — умовний поділ на три яруси — дає змогу художникові зібрати безліч фрагментів у цілісному образному конструкті, метафоричність і міфопоетичність якого пульсує найвищими регістрами енергій Майдану.

У нижньому ярусі митець максимально виявляє руйнівну домінанту революції як такої, — діжки з багаттям, де приховано потенціал Вогню — як метафора спалення Старого, — опуклість, рельєфність, фактура бруківки (модульність і водночас монолітність граніту), і змістовий центр — Вселенська християнська метафора Оплакування на тлі непохитних щитів з Тризубами...

Крізь Чашу Майдану в центральній частині проходять у суцільному потоці прапори й нескінченні хвилі Воїнів Світла, і скрізь на барикадах яряться криваві повалені хрести протитанкової загорожі. Уособлення Зла — образ Змія (миттева відсилка до часів Кирила Кожум'яки) — зібрана з синяво-чорних шоломів «беркуту» механічна потвора, що загрозливо-уповільнено звивається під списками архангелів та натиском захисників Майдану.

Надзвичайна експресія й динамізм верхнього ярусу з його стрімким рухом і діагональними ритмами зумовлюють потужний симфонізм звучання — розмах небесних крил над битвою, точна націленість списів Небесного Воїнства, чорний з червоним диск затемненого сонця крізь димну завісу битви, тьмяне золото німбів — і Михайлівський Золотоверхий в точці максимальної концентрації енергії, — в архітектурі храму, як і в усій композиції, немає статички — все рухається і над усім панує загравою світіння небесного плану. Бачимо, що засади професійного малярства в полотні художник органічно поєднує з виразністю пластичних засобів народного мистецтва — декоративністю й умовністю палітри, поетикою світосприйняття та монументальністю вислову.

Підсумовуючи, можемо стверджувати, що В. Корчинський позиціонує і переосмислює себе як шукач праглибин української національної естетики у царині форми та кольоропису, у монументальних формах та стильовому мисленні. Безумовно, кожен твір з мистецького доробку художника може слугувати темою для окремого дослідження — будь-то композиційний, колористичний чи пластичний аспекти, орнаментика, декоративізм, символізм, історична домінанта або ж глибинні питання теорії та філософії мистецтва.

Найголовніше, що з усіх його творів струменить осяйна благодать українськості. Загалом, парадигма образотворчості мистця якнайточніше узгоджується з поняттям національного інстинкту, вирішальним чинником якого, за Є. Маланюком, є «...родина, рамки національного стилю, магія національного обряду, атмосфера національної етики і національної естетики» [12, с. 230].

Головні висновки і перспективи використання результатів дослідження. В результаті дослідження з'ясовано, що образний світ В. Корчинського базується на глибокій закоріненості в темі українства. У своїй творчості художник органічно поєднує засади професійного малярства з пластичними й виражальними засобами народного мистецтва.

Аналіз низки робіт мистця дав змогу виявити тенденцію до складних композиційних вирішень з множинними змістово-символічними

аспектами. Визначено, що для максимального посилення внутрішньої напруги образу художник застосовує оригінальну авторську техніку.

Доведено, що живописні твори В. Корчинського маніфестують максимальну суголосність українській ментальності народного малярства. Рецепція мистця на народну мову постає в парадигмі як формального, так і знаково-символічного поля всього пласту декоративно-ужиткового мистецтва.

Дослідження виконане згідно з планом науково-дослідної роботи кафедри живопису та композиції НАОМА на 2024–2025 роки. Запропонована тема пов'язана з актуальними питаннями вітчизняної образотворчості другої половини ХХ – початку ХХІ століття. Матеріали статті актуальні в загальнотеоретичному плані, для подальшої розробки, а також як допоміжна методологічна база для викладання фахових дисциплін студентам творчих спеціальностей.

Список використаних джерел

1. Міщенко Г. Виборювати самих себе, жити і творити. *Образотворче мистецтво*. 2002. № 2. С.74–75.
2. Міщенко Г. З глибин генетичної пам'яті. *Українська культура*. 2004. № 8. С. 12–13.
3. Григорій Міщенко. Синтетичний різновид образотворчості Василя Корчинського. *Народне мистецтво*. 2008. № 3–4 С. 42–45.
4. Степовик Д. Витинанки Василя Корчинського. *Сучасність*. 2002. № 7–8. С.156–157.
5. Медвідь Л. Василь Корчинський: Хроніка часу. *Артанія*. 2008. № 4. С. 20–29.
6. Підгора В. До Храму Всесвіту. *Сучасність*. 2000. № 5. С. 152–154.
7. Дубовик О. Ковчег Василя Корчинського. *Міжнародний туризм*. 2017. № 1(133).С. 98–105.
8. Мельник О. Історична пам'ять у творах Василя Корчинського. *Образотворче мистецтво*. 2024. № 3–4 (123). С. 98–101.
9. Корч В. Згадую. *Артанія*. 2009. № 2. С. 57–63.
10. Корч В. Карби української генетичної пам'яті. *Артанія*. 2009. №1. С. 11–17.
11. Писанко М. М. Рух, простір і час в образотворчому мистецтві. Київ : Вища школа, 1995. 63 с.
12. Маланюк Є. Книга спостережень. Київ : Атіка, 1995. 236 с.
13. Корчинський В. Л. З глибин століть. 2009. Полотно, олія : [репродукція]. *Україна від Трипілля до сьогодення в образах сучасних художників : каталог четвертої всеукраїнської виставки* / упоряд. О. Мельник, О. Соловей, М. Деревус та ін. Київ : Національна спілка художників України, 2010. С. 73.
14. Корчинський В. Л. Майдан. 2015. Полотно, олія : [репродукція]. *Україна від Трипілля до сьогодення в образах сучасних художників : каталог четвертої всеукраїнської виставки* / упоряд. О. Мельник, О. Соловей, М. Деревус та ін. Київ : Національна спілка художників України, 2016. С. 159.
15. Україна від Трипілля до сьогодення в образах сучасних художників / дев'ята всеукраїнська виставка : каталог / [авт.- упоряд. О. Мельник та ін.]. Київ: Національна спілка художників України, 2020. 232 с. с. 188.

References

1. Mishchenko, H. (2002). Vyboriuvaty samykh sebe, zhyty i tvoryty [To fight for oneself, to live and create]. *Obrazotvorche mystetstvo* [Fine arts], 2, 74–75 [in Ukrainian].
2. Mishchenko, H. (2004). Z hlybyn henetychnoi pam'iaty [To fight for oneself, to live and create]. *Ukrainska kultura* [Ukrainian culture], 8, 12–13 [in Ukrainian].
3. Mishchenko, H. (2008). Syntetychnyi riznovyd obrazotvorchosti Vasyliya Korchynskoho [A synthetic variety of Vasyl Korchynsky's visual art.]. *Narodne mystetstvo* [Folk art], 3/4, 42–45 [in Ukrainian].
4. Stepovyk, D. (2002). Vytynanky Vasyliya Korchynskoho [Vytynanki by Vasyl Korchynsky]. *Suchasnist* [Modernity], 7/8, 156–157 [in Ukrainian].
5. Medvid, L. (2008). Vasyl Korchynskyi: Khronika chasu [Vasyl Korchinsky: Chronicle of Time]. *Artaniia* [Artania], 4, 20–29 [in Ukrainian].

6. Pidhora, V. (2000). Do Khramu Vsesvitu [To the Temple of the Universe]. *Suchasnist* [Modernity], 5, 152–154 [in Ukrainian].
7. Dubovyk, O. (2017). Kovcheh Vasylia Korchynskoho [Vasyl Korchynsky's Ark]. *Mizhnarodnyi turyzm* [International tourism], 1(133), 98–105 [in Ukrainian].
8. Melnyk, O. (2024). Istorychna pamiat u tvorakh Vasylia Korchynskoho [Historical memory in the works of Vasyl Korchynsky]. *Obrazotvorche mystetstvo* [Fine arts], 3/4 (123), 98–101 [in Ukrainian].
9. Korch, V. (2009). Zghaduiu [I remember]. *Artaniia* [Artania], 2, 57–63 [in Ukrainian].
10. Korch, V. (2009). Karby ukraïnskoï henetychnoi pamiaty [Carbs of Ukrainian genetic memory]. *Artaniia* [Artania], 1, 11–17 [in Ukrainian].
11. Pysanko, M. (1995). *Rukh, prostir i chas v obrazotvorchomu mystetstvi* [Movement, space and time in fine arts]. Vyshcha shkola [in Ukrainian].
12. Malaniuk, Ye. (1995). *Knyha sposterezhen* [Observation book]. Atika [in Ukrainian].
13. Korchynskiy, V.L. (2009) Z hlybyn stolit [From the depths of centuries] [Polotno, oliia] [Reproduktsiia]. In O. Melnyk, O. Solovei, M. Derehus, O. Basanets, & L. Maksymenko (Uporiad.) (2010). *Ukraina vid Trypillia do sohodennia v obrazakh suchasnykh khudozhnykiv : kataloh chetvertoi vseukrainskoi vystavky* [Ukraine from Trypillia to the present in the images of contemporary artists: catalog of the fourth all-Ukrainian exhibition] (s. 73). Natsionalna spilka khudozhnykiv Ukrainy [in Ukrainian].
14. Korchynskiy, V. L. (2015). Maidan [Maidan] [Polotno, oliia] [Reproduktsiia]. In O. Melnyk, O. Solovei, M. Derehus, O. Basanets, & L. Husan (Uporiad.) (2016). *Ukraina vid Trypillia do sohodennia v obrazakh suchasnykh khudozhnykiv : kataloh chetvertoi vseukrainskoi vystavky* [Ukraine from Trypillia to the present day in the images of contemporary artists: catalog of the fourth all-Ukrainian exhibition] (s. 159). Natsionalna spilka khudozhnykiv Ukrainy [in Ukrainian].
15. *Ukraina vid Trypillia do sohodennia v obrazakh suchasnykh khudozhnykiv* (2020). [Ukraine from Trypillia to the present day in the images of contemporary artists]: deviata vseukrainska vystavka : kataloh [the ninth all-Ukrainian exhibition: catalog] / [avt.-uporiad. O. Melnyk ta in.]. Kyiv: Natsionalna spilka khudozhnykiv Ukrainy [National Union of Artists of Ukraine], 232, 188 [in Ukrainian].

Подано до редакції 16.10.2025

Статтю прийнято 10.12.2025

Опубліковано 31.12.2025